NIEUWSBRIEF

JUNI 2026

Vogels van allerlei pluimage

'Wilt u tegen niemand zeggen dat ik dit doe en zeker niet op school, want dan word ik geheid uitgelachen.' Moniza, 14 jaar, was traditionele kleipotten aan het maken. Vol bewondering keek ik toe hoe ze met behulp van een *mangopit* de pot boetseerde, hoe ze de opening met een stuk *afgepelde maiskolf* vormgaf en vervolgens met een schelp het aardewerk afwerkte.

Nadat de kleipotten gebakken zijn, worden ze verkocht. Met het geld dat Moniza hiermee verdient, betaalt ze haar schoolspullen, koopt ze beltegoed en af en toe vlechtjes voor in haar haar. Moniza maakt er beslist geen potje van in haar leven. Ze is toegewijd en gedisciplineerd. Haar angst om uitgelachen te worden liet echter zien dat andere gedachten over zichzelf vorm hebben gekregen in haar denken.

Ik leerde Moniza kennen toen ik een keer uit stond te blazen van het hardlopen. Ze kwam naar me toe en vroeg om een Sena leesboekje. Zo gebeurde het dat ik iedere week met een boekje in m'n broekzak ging hardlopen en halverwege Moniza ontmoette langs de kant van de weg. Zij las mij dan het boekje voor dat ze een week eerder had gekregen en ik gaf haar een nieuw exemplaar. Ze las de boekjes vervolgens weer op school met haar vriendinnen.

Hier in Lamego zijn het afgelopen jaar een nieuwe lagere en middelbare school gebouwd, betaald vanuit een liefdadigheidsfonds dat is opgericht door een Taiwanese boeddhistische non. De ingang van de school lijkt een beetje op een tempel. Deze filantropische initiatieven gaan gepaard met het boeddhistische gedachtengoed en soms wordt van de mensen gevraagd om voor een boeddha beeld te knielen.

Voorgaande jaren heb ik hier lesgegeven in een soort geitenkraal; een paar houten palen in de grond en een stuk gescheurd zeil erover. De kinderen zaten op de grond, op stenen of op een meegebracht krukje of stoeltje. Ik keek uit naar een echt klaslokaal met schoolbord en -banken. Het leerlingenaantal zou per klas teruggaan van tussen de 90-100 naar 50-60 personen. Een verademing leek me het, maar het tegendeel bleek het geval ☹. De middelbare school is te klein en wij zitten dan ook op de bovenste verdieping van de lagere school. Er zijn altijd wel klassen die geen les hebben en niets is leuker dan naar de bovenste verdieping te gaan om daar te rennen, spelen en gillen. Naar huis gaan betekent immers: vegen, water putten, groente schoonmaken en kleren wassen. Het is een oorverdovend lawaai met veel kinderen in de ramen en met regelmaat verlang ik terug naar de geitenkraal..

Tijdens één van mijn hardlooprondjes in de vroege ochtend zag ik een fabuleus mooi vogeltje. Het bleek de Red bishop te zijn. Ik besloot er hier in de omgeving eens wat vaker met m'n verrekijker op uit te trekken en zag heus een paar Lilac breasted Rollers. Elders staarde ik naar de Witkapbijeneter en de adembenemende karmijnrode. Iemand had het over een 'bijbelse hobby' want er staat immers: '*Kijk naar de vogels in de lucht.*'

De verrekijker ging weer in de tas want inmiddels waren ook de nieuwe studenten van de lerarenopleiding gearriveerd. Dit jaar is een groot deel van de groep moslim. Op de lerarenopleiding, waar de studenten ook wonen tijdens hun studie, is vaak veel geroddel en zijn er conflicten en intriges. Tijdens één van de eerste lessen deden we dan ook het spinnenweb-spel. De groep staat in een kring en met een bolletje wol in de hand zeg je iets wat je leuk vindt om te doen en iets wat je niet leuk vindt, waarna je het bolletje naar iemand anders gooit. Daarbij houd je zelf de draad vast. Zo ontstaat er een spinnenweb. Vervolgens gooide ik er een ballon op en daagde de groep uit de ballon niet door het web te laten zakken en dat lukte! In het nagesprek hadden we het erover wat we van deze oefening kunnen leren: 'Laat niemand van de groep vallen. Je kunt niet met iedereen bevriend zijn en toch heb je elkaar nodig als je drie jaar met elkaar gaat optrekken. Ondersteun elkaar en houd elkaar vast!'

En toen, onverwachts, zakte ik zelf door 'het spinnenweb' heen. Ik kreeg spanningsklachten en was down. Ik kon er niet gelijk helemaal de vinger opleggen en kreeg het advies naar Nederland te komen. Niet fijn om zo eerder

met verlof te gaan en ik ben dan ook zoveel mogelijk 'onder de radar gebleven.' Wel ging ik mee met een vroege vogeltocht in Domburg en ook daarna heb ik heel wat rondes met de *Merlin Bird app* door Oranjezon gelopen, waar ik soms ook *Meesterlijk* gemaakte kunstwerkjes zag, zoals de Roodborsttapuit en de Kneu. Op een ochtend na weer een rondje hardlopen in het Zeeuwse -immers het beste medicijn- terwijl ik behoorlijk in de *put* zat, zat er ineens heel dichtbij op het dak een *Puttertje*. Hij keek naar mij en ik naar hem. Vol bewondering dacht ik: 'wat een plaatje'. Wat het beestje dacht, weet ik niet; wellicht iets over het *niet hebben van een schat in aarden vaten*. Tot mijn stomme verbazing las ik enkele dagen later een artikeltje in de krant: 'Vogelzang vermindert stress' en elders dat 'vogels kijken als balsem voor de ziel is'. Na een paar weken begon ik gelukkig weer te zien *dat er altijd wel ergens een vogeltje is dat zingt*, al heb je daar soms een verrekijker bij nodig (..).

Ik reisde weer terug naar Mozambique, waar de laatste hand gelegd werd aan de twee Sena apps met hierin ruim 20 leesboekjes! Ook deelde ik opnieuw enkele telefoons uit, afdankertjes die ik in Nederland gekregen had. Zo ook ééntje aan Vasco, een toegewijde jongen. Hij was de dag ervoor beroofd van zijn telefoon en zat stilletjes buiten bij het kleine winkeltje waar hij na schooltijd werkt. Tranen vulden z'n ogen toen ik hem de Sony gaf. Sprakeloos was hij. Hij wist zich een geluksvogel!

Groet,

Ondersteuning is mogelijk door een gift over te maken naar AIM International, bankrekeningnr. NL91 RABO 0155 6577 12 o.v.v. 'ondersteuning Léonie'. Uw gift is fiscaal aftrekbaar.

THUISFRONTCOMMISSIE:
Willeke de Pagter (voorz.) pagte056@planet.nl
Wilma Boone (secr.) wilmaboone@outlook.com
Aart (penm.) en Lenny Prinsen
Petra Schot

www.leoniedieleman.wordpress.com
leonie.dieleman@outlook.com